

**ระเบียบราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย
ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการสอบเพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร
แสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม
สาขาทันตกรรมจัดฟัน พ.ศ. ๒๕๖๐**

โดยที่เห็นเป็นการสมควรให้มีการปรับปรุงระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบเพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรเพื่อเป็นผู้ชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม สาขาทันตกรรมจัดฟัน พ.ศ. ๒๕๕๙ ฉบับประกาศ ณ วันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจของราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๗ ข้อ ๘ (๑๐) ข้อ ๑๖ (๑) แห่งข้อบังคับทันตแพทยสภาว่าด้วยราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบ ข้อ ๑๑ วรรค ๒ แห่งข้อบังคับทันตแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่าง ๆ พ.ศ. ๒๕๕๕ และด้วยอนุมัติของคณะกรรมการทันตแพทยสภา ในการประชุมคณะกรรมการทันตแพทยสภา ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทยจึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบเพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม สาขาทันตกรรมจัดฟัน พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ระเบียบนี้ให้ใช้สำหรับผู้สมัครสอบเพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๔ บรรดาระเบียบราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทยหรือมติผู้บริหารราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้ว ซึ่งขัดแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

หมวด ๑

**คุณสมบัติผู้ยื่นคำขออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร
สาขาทันตกรรมจัดฟัน**

ส่วนที่ ๑

การขอวุฒิบัตร

ข้อ ๕ เป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗ และ

ข้อ ๖ มีคุณสมบัติตาม ข้อ ๖ แห่งข้อบังคับทันตแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่าง ๆ พ.ศ. ๒๕๕๕ ดังนี้

(๑) ต้องเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมตามพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗ และ

(๒) ต้องเป็นผู้ได้ผ่านการฝึกอบรมเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมจัดฟัน เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี ตามหลักสูตรการฝึกอบรมสาขาทันตกรรมจัดฟันของราชวิทยาลัย หรือที่ทันตแพทยสภารับรองและจากสถาบันที่ราชวิทยาลัย หรือทันตแพทยสภารับรอง

การยื่นคำขออนุมัติบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาทันตกรรมจัดฟันของผู้มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมของต่างประเทศตามข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศไม่มีสิทธิเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมในประเทศไทยจนกว่าจะผ่านการสอบเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมในประเทศไทยได้

ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการเงื่อนไขที่ราชวิทยาลัยฯ กำหนด โดยออกเป็นระเบียบทันตแพทยสภา

ส่วนที่ ๒ การขออนุมัติบัตร

ข้อ ๗ มีคุณสมบัติตาม ข้อ ๗ แห่งข้อบังคับทันตแพทยสภา ว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่าง ๆ พ.ศ. ๒๕๕๕ ดังนี้

ผู้ยื่นคำขออนุมัติบัตรเป็นผู้ชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาทันตกรรมจัดฟัน ต้องเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมตามพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗ และเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาหรือฝึกอบรมหลังปริญญาทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หรือมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสาขาทันตกรรมจัดฟัน โดยมีคำรับรองของหัวหน้าหน่วยงาน ตามหลักเกณฑ์อย่างใด อย่างหนึ่งตามที่กำหนดไว้ ดังนี้

(๑) ได้รับวุฒิบัตรหรือเทียบเท่า แสดงความรู้ ความชำนาญ ในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมในสาขาทันตกรรมจัดฟัน จากสถาบันในต่างประเทศที่ทันตแพทยสภารับรอง เพื่อการสมัครสอบเป็นผู้ชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม

(๒) ได้รับปริญญาโทหรือปริญญาเอกในสาขาทันตกรรมจัดฟัน และได้รับการศึกษาหรือฝึกอบรมในสาขาทันตกรรมจัดฟัน ที่มีระยะเวลาการศึกษาหรือฝึกอบรมเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี จากสถาบันที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือทันตแพทยสภารับรองโดยข้อเสนอจากราชวิทยาลัย และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสาขาทันตกรรมจัดฟัน ติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี

(๓) สำเร็จการศึกษาหรือฝึกอบรมในสาขาทันตกรรมจัดฟันที่มีหลักสูตรการศึกษาหรือฝึกอบรมเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี จากสถาบันที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือทันตแพทยสภารับรองโดยข้อเสนอจากราชวิทยาลัย

(๔) ได้รับประกาศนียบัตรบัณฑิตหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงหรือปริญญาโทในสาขาทันตกรรมจัดฟัน ที่มีระยะเวลาในการศึกษาหรือฝึกอบรม ๑ ปีการศึกษา จากสถาบันที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือทันตแพทยสภารับรอง โดยข้อเสนอจากราชวิทยาลัย และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสาขาทันตกรรมจัดฟัน ติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี

(๕) มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสาขาทันตกรรมจัดฟันไม่น้อยกว่า ๕ ปี ทั้งนี้จะต้องส่งแฟ้ม(ประวัติ)ผลงานตามแบบฟอร์มราชวิทยาลัยให้คณะกรรมการสอบประกอบการพิจารณา หัวหน้าหน่วยในวาระหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ในกรณีที่ทำงานร่วมกับผู้อื่น หรือรับรองตนเองในกรณีที่ไม่มีผู้บังคับบัญชา

หมวด ๒ การสมัครสอบเพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร

ข้อ ๘ ผู้ประสงค์ขอสอบเพื่ออนุมัติบัตรหรืออนุมัติบัตร ให้ยื่นคำขอสอบข้อเขียนและหรือสอบปากเปล่า ให้ชำระเงินค่าสมัครที่สำนักงานเลขาธิการราชวิทยาลัย ภายในเวลาที่กำหนด พร้อมด้วยเอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามข้อ ๘ แห่งข้อบังคับทันตแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่าง ๆ พ.ศ. ๒๕๕๕ ดังต่อไปนี้

(๑) คำขอตามแบบที่ราชวิทยาลัยกำหนดไว้

(๒) หลักฐานแสดงคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ

(๓) หลักฐานการฝึกอบรม การปฏิบัติงาน

(ก) ในกรณีวุฒิบัตร ประกอบด้วยหลักฐานการศึกษาต่าง ๆ หรือประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตามข้อ ๖ แห่งข้อบังคับทันตแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การออก หนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรฯ พ.ศ. ๒๕๕๕

(ข) ในกรณีอนุมัติบัตร ประกอบด้วยหลักฐานการฝึกอบรมให้เป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาทันตกรรมจัดฟัน ตามข้อ ๗ แห่งข้อบังคับทันตแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร พ.ศ. ๒๕๕๕

(๔) หลักฐานผลงานวิจัยสาขาทันตกรรมจัดฟัน (กรณียื่นคำขอเพื่อสอบปากเปล่า)

(๔.๑) ในกรณีวุฒิบัตรประกอบด้วย

(ก) เอกสารงานวิจัย ได้แก่ บทนิพนธ์ต้นฉบับ (manuscript) หรือ รายงานฉบับสมบูรณ์ (Full report) ที่ผ่านการสอบงานวิจัย และได้รับการตรวจแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยแล้ว หรือ ผลงานวิจัยที่มีเนื้อหาของสาขาที่สมัครสอบอย่างน้อย ๑ เรื่อง โดยส่งสำเนาพิมพ์ (reprint) หรือหนังสือตอบรับตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาเรื่องหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ โดยผู้ขอสอบต้องเป็นผู้นิพนธ์ชื่อแรก (first author) และในกรณีขอสอบเพื่อวุฒิบัตรให้มีอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยเป็นผู้นิพนธ์หลัก ผู้รับผิดชอบการตีพิมพ์ (corresponding author) และ

(ข) หนังสือรับรองผลการประเมินงานวิจัยจากคณะกรรมการพิจารณาการพิจารณาการพิจารณาของทันตแพทย์ประจำบ้านในคณะกรรมการฝึกอบรมและสอบความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาทันตกรรมจัดฟัน

(๔.๒) ในกรณีอนุมัติบัตร ประกอบด้วย

ผลงานวิจัยที่มีเนื้อหาของสาขาที่สมัครสอบอย่างน้อย ๑ เรื่อง โดยงานวิจัยนั้นต้องมีขอบเขตดังนี้ การวิจัยทางวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน การวิจัยทางคลินิก การวิจัยเอกสารเชิงประจักษ์ ได้แก่การทำ systematic review และ meta-analysis การวิจัยด้านสาธารณสุข การวิจัยด้านระบบบริการทางการแพทย์ และการวิจัยทางด้านทันตแพทยศาสตร์ที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาเรื่องหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ โดยผลงานนั้นต้องไม่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับ ปริญญาและผู้ขอสอบต้องเป็นผู้นิพนธ์ชื่อแรก (first author) หรือต้องมีส่วนร่วมในผลงานอย่างน้อยร้อยละ ๕๐ หรือเป็นผู้นิพนธ์หลักผู้รับผิดชอบการตีพิมพ์ (corresponding author) ทั้งนี้ตามความในประกาศแนบท้ายหลักสูตรเรื่อง “การรับรองอนุมัติบัตร

สาขาทันตกรรมจัดฟันให้มีคุณสมบัติเทียบเท่าปริญญาเอก” โดยผลงานวิจัยดังกล่าวต้องได้รับการประเมินโดย คณะอนุกรรมการพิจารณางานวิจัยของทันตแพทย์ประจำบ้านสาขาทันตกรรมจัดฟัน

- (๕) หลักฐานการสอบผ่านข้อเขียน (กรณียื่นคำขอเพื่อสอบปากเปล่า)
- (๖) เอกสารหรือหลักฐานอื่นๆ(ถ้ามี)
- (๗) ค่าธรรมเนียมสมัครสอบความรู้เพื่อขออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร ตามระเบียบราชวิทยาลัยกำหนด
- (๘) ผู้ที่สมัครสอบปากเปล่า ต้องส่งแบบรายงานผู้ป่วยทุกราย ตามรูปแบบที่กำหนดโดย คณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบ

หมวด ๓

การประเมินคุณสมบัติของผู้สมัครสอบและผู้มีสิทธิสอบ

ข้อ ๙ การตรวจสอบคุณสมบัติผู้สมัครสอบ เลขาธิการราชวิทยาลัยจะรวบรวมเอกสาร และตรวจสอบ หลักฐานต่าง ๆ ของผู้สมัคร ให้ถูกต้องครบถ้วนก่อนส่งให้คณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบสาขาทันตกรรม จัดฟันประเมินคุณสมบัติ เมื่อคณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบ ประเมินคุณสมบัติ และอนุมัติให้ผู้สมัครมี สิทธิสอบแล้ว คณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบ ส่งรายชื่อผู้มีสิทธิสอบให้เลขาธิการราชวิทยาลัยทันตแพทย์ แห่งประเทศไทย เพื่อประกาศและแจ้งให้ผู้สมัครสอบทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓๐ วันก่อนวันสอบ ในกรณี เร่งด่วน หรือเพื่อประโยชน์แก่ผู้ยื่นคำขอ เลขาธิการราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทยอาจจะแจ้งให้ผู้ยื่น คำขอสอบทราบล่วงหน้าน้อยกว่าระยะเวลาดังกล่าวในวาระแรกได้

ข้อ ๑๐ คุณสมบัติผู้มีสิทธิสอบ

- (๑) เป็นผู้ที่ผ่านการประเมินคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ในหมวด ๑
- (๒) ผู้มีสิทธิสอบปากเปล่า ต้องแสดงหลักฐานผลงานโดย
 - (๑) ผู้มีคุณสมบัติใน ข้อ ๗ (๑) (๒) (๓) (๔) แห่งข้อบังคับทันตแพทยสภา ส่งแบบรายงานผู้ป่วย ๘ รายจากข้อกำหนด ๑๐ ประเภทในข้อ ๒๔ ตามรูปแบบที่กำหนดข้อ ๒๔ ในหมวดที่ ๖ (ส่วนที่ ๑)
 - (๒) ผู้มีคุณสมบัติในข้อ ๗ (๕) แห่งข้อบังคับทันตแพทยสภา ส่งแบบรายงานผู้ป่วยที่มีความ ผิดปกติประเภทต่างๆ แบบย่อ ๒๐ ราย และส่งแบบรายงานผู้ป่วย ๑๐ ราย ที่ไม่ซ้ำกับ ๒๐ รายแรกตามรูปแบบที่กำหนด ๑๐ ประเภทในข้อ ๒๔ ในหมวดที่ ๖ (ส่วนที่ ๑)
 - (๓) ผู้ป่วยทุกราย ต้องเป็นผู้ป่วยที่ผู้สมัครสอบให้การรักษาด้วยตนเอง ตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จ สมบูรณ์
 - (๔) การขอใช้ผู้ป่วยทดแทนต้องแจ้งเหตุผลความจำเป็น เป็นลายลักษณ์อักษรต่อ คณะอนุกรรมการสอบ โดยส่งแนบมาพร้อมกับแฟ้มรายงานผู้ป่วย
 - (๕) เอกสารหลักฐานตามที่กำหนดครบถ้วน สมบูรณ์

หมวด ๔

การสอบเพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร

ข้อ ๑๑ ผู้ผ่านการพิจารณาให้มีสิทธิสอบแล้ว ต้องสอบความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ ทันตกรรม สาขาทันตกรรมจัดฟัน ประกอบด้วยการสอบข้อเขียน และการสอบปากเปล่า ตามหลักเกณฑ์

วิธีการ และเงื่อนไข ในการสอบเพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร ตามที่คณะกรรมการฝึกอบรมและสอบกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะผู้บริหารราชวิทยาลัยและโดยอนุมัติจากคณะกรรมการทันตแพทยสภา

ข้อ ๑๒ การสอบเพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรให้คณะกรรมการสอบ ดำเนินการดังนี้

(๑) ให้คณะกรรมการสอบออกข้อสอบและจัดการสอบดังต่อไปนี้

- (ก) ผู้มีคุณสมบัติตาม ข้อ ๖ หรือ ข้อ ๗(๒) (๓) (๔) (๕) แห่งข้อบังคับทันตแพทยสภาว่า ด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการสอบเพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ ความชำนาญในการประวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่างๆ พ.ศ. ๒๕๕๕ ให้คณะกรรมการ สอบจัดการสอบที่ประกอบด้วย การสอบข้อเขียนและการสอบปากเปล่า
- (ข) การสอบข้อเขียนหรือการสอบปากเปล่าให้เก็บสะสมไว้ได้ในระยะเวลาไม่เกิน ๕ ปีตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการฝึกอบรมและสอบกำหนดโดยอนุมัติ จากคณะผู้บริหารราชวิทยาลัย
- (ค) จัดสอบข้อเขียนสำหรับผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมตามหลักสูตรในสถาบันที่ทันตแพทยสภา รับรอง ระหว่างการฝึกอบรมได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตามระเบียบของ ราช วิทยาลัยโดยความเห็นชอบจากทันตแพทยสภา

(๒) ผู้มีคุณสมบัติตามข้อ ๗ (๑) ให้คณะกรรมการสอบจัดสอบปากเปล่า และหรือร่วมกับการ สอบอื่นๆ ตามที่พิจารณาเห็นสมควร ให้ยกเว้นเฉพาะการสอบข้อเขียน

ข้อ ๑๓ เพื่อประโยชน์ของประชาชนและการฝึกอบรมเพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร ทันตแพทย์ ประจำบ้านที่เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมตามหลักสูตรและในสถาบันที่ทันตแพทยสภารับรอง อาจสอบข้อเขียนเก็บ สะสมไว้ได้ในระหว่างการฝึกอบรม โดยจะยื่นขอสอบได้หลังผ่านการฝึกอบรมมาแล้ว ๒ ปี และมีใบรับรองจาก สถาบันฝึกอบรม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามระเบียบราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ ประเมินผลระหว่างการฝึกอบรมทันตแพทย์ประจำบ้านเพื่อประกอบในการสอบข้อเขียนเพื่อรับวุฒิบัตรสาขา ต่าง ๆ ราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๓๗

ข้อ ๑๔ เพื่อประโยชน์ของประชาชนและการฝึกอบรมเพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรทันตแพทย์ประจำ บ้านที่ผ่านการฝึกอบรมครบตามโครงสร้างหลักสูตรการฝึกอบรมจากสถาบันที่ทันตแพทยสภารับรอง และอยู่ ระหว่างรอการตีพิมพ์ผลงานวิจัย หรือรอใบตอบรับให้ตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติตาม เกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด มีสิทธิ์สมัครสอบเพื่อประเมินผลการสอบปากเปล่า และรายงาน ผู้ป่วยเพื่อวุฒิบัตรในสาขาที่ฝึกอบรมอยู่ได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามระเบียบราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการประเมินผลระหว่างการฝึกอบรมทันตแพทย์ประจำบ้านเพื่อประกอบในการสอบปาก เปล่า และรายงานผู้ป่วยเพื่อรับวุฒิบัตรสาขาต่างๆ ราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๗

ข้อ ๑๕ ผู้ที่สอบไม่ผ่านข้อ ๑๓ หรือ ข้อ ๑๔ ของระเบียบนี้สามารถยื่นคำขออนุมัติบัตรใหม่ได้

ข้อ ๑๖ การยื่นขออนุมัติบัตรของผู้มีคุณสมบัติตามข้อ ๑๓ และ ข้อ ๑๔ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามระเบียบ ราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการประเมินผลระหว่างการฝึกอบรมทันตแพทย์ ประจำบ้านเพื่อประกอบในการสอบปากเปล่า และรายงานผู้ป่วยเพื่อรับวุฒิบัตรสาขาต่าง ๆ ราชวิทยาลัย ทันตแพทย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

ส่วนที่ ๑ ขั้นตอนการสอบ

ข้อ ๑๗ การสอบมี ๒ ขั้นตอนได้แก่

(๑) การสอบข้อเขียนใช้เวลาสอบไม่เกิน ๓ ชั่วโมง

(๒) การสอบปากเปล่า เวลาสอบไม่เกิน ๑ ชั่วโมง

ผู้สมัครสอบจะมีสิทธิสอบปากเปล่าได้เมื่อสมัครสอบข้อเขียนและสอบปากเปล่าในครั้งเดียวกัน หรือเป็นผู้ที่สอบผ่านข้อเขียนแล้ว โดยมีหลักฐานเอกสารประกอบการสมัครด้วย

สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรในสถาบันที่ทันตแพทยสภารับรองอาจสอบข้อเขียนเก็บสะสมไว้ได้ในระหว่างการฝึกอบรม โดยจะยื่นขอสอบได้หลังผ่านการฝึกอบรมแล้ว ๒ ปีและต้องมีใบรับรองจากสถาบันฝึกอบรมการสอบข้อเขียน ประกอบด้วย

(๑) ความรู้ทั่วไป ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานหรือวิทยาศาสตร์ การแพทย์ที่เกี่ยวข้องกับสาขาทันตกรรมจัดฟัน

(๒) ความรู้เฉพาะทางทันตกรรมจัดฟัน

(๓) ความรู้กฎหมายวิชาชีพ เจตคติและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรมการสอบปากเปล่า ประกอบด้วย

(ก) การส่งแบบรายงานผู้ป่วย

(๑) ผู้มีคุณสมบัติใน ข้อ ๗ (๑) (๒) (๓) (๔) ของข้อบังคับทันตแพทยสภา ส่งเอกสารแบบรายงานผู้ป่วยจำนวน ๘ ราย จากข้อกำหนด ๑๐ ประเภทในข้อ ๒๔ เพื่อให้คณะกรรมการฝึกอบรมและสอบพิจารณาล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน เอกสารรายงานผู้ป่วยที่ส่งให้พิจารณาเพื่อใช้สอบ ต้องเป็นผู้ป่วยที่ผู้สมัครสอบให้การรักษาทางทันตกรรมจัดฟัน ด้วยตนเองทั้งหมด ในกรณีที่คณะกรรมการสอบเห็นว่ารายงานผู้ป่วยนั้นยังไม่สมบูรณ์ ผู้สมัครสอบต้องทำการแก้ไขและส่งกลับมายังคณะกรรมการสอบเพื่ออนุมัติให้สอบต่อไป

(๒) ผู้มีคุณสมบัติใน ข้อ ๗ (๕) ของข้อบังคับทันตแพทยสภา ส่งแบบรายงานผู้ป่วยที่มีความผิดปกติประเภทต่าง ๆ แบบย่อ ๒๐ ราย และส่งแบบรายงานผู้ป่วย ๑๐ ราย ที่ไม่ซ้ำกับ ๒๐ รายแรกตามรูปแบบที่กำหนด ๑๐ ประเภทในข้อ ๒๔ ในหมวดที่ ๖ (ส่วนที่ ๑) เพื่อให้คณะกรรมการฝึกอบรมและสอบพิจารณาล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน เอกสารรายงานผู้ป่วยที่ส่งให้พิจารณาเพื่อใช้สอบ ต้องเป็นผู้ป่วยที่ผู้สมัครสอบให้การรักษาทางทันตกรรมจัดฟัน ด้วยตนเองทั้งหมด ในกรณีที่คณะกรรมการสอบเห็นว่ารายงานผู้ป่วยนั้นยังไม่สมบูรณ์ ผู้สมัครสอบต้องทำการแก้ไขและส่งกลับมายังคณะกรรมการสอบเพื่ออนุมัติให้สอบต่อไป

(ข) ผู้มีคุณสมบัติในข้อ ๗ ต้องนำเสนอรายงานผู้ป่วย ๑ ราย ตามที่คณะกรรมการสอบกำหนด และตอบข้อซักถาม

ส่วนที่ ๒ กำหนดการสอบ และ สถานที่สอบ

ข้อ ๑๘ กำหนดการสอบ และสถานที่สอบให้เป็นไปตามประกาศของราชวิทยาลัย

หมวด ๕ การสอบข้อเขียน

ข้อ ๑๙ การสอบข้อเขียนมีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมิน

- ๑) ความรู้ทั่วไป ได้แก่ การสอบความรู้ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับสาขาทันตกรรมจัดฟัน
- ๒) ความรู้เฉพาะทางทันตกรรมจัดฟัน
- ๓) ความรู้กฎหมายวิชาชีพ เจตคติและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม

ส่วนที่ ๑ ความรู้ทั่วไป

ข้อ ๒๐ การสอบความรู้ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน ที่เกี่ยวข้องกับสาขาทันตกรรมจัดฟัน ได้แก่

- ๑) จุลกายวิภาคศาสตร์ (Histology) ได้แก่ ลักษณะทางจุลกายวิภาคของฟันและอวัยวะปริทันต์ ในสภาวะปกติและสภาวะที่ได้รับแรงเคลื่อนฟัน การทำงานของกล้ามเนื้อที่เกี่ยวข้องกับระบบบดเคี้ยว และการกลืน ซึ่งมีผลต่อเสถียรภาพของผลการรักษา
- ๒) พยาธิวิทยา (Pathology) ได้แก่ ลักษณะของฟันและอวัยวะปริทันต์ในสภาวะปกติและในสภาวะที่มีพยาธิสภาพต่างๆ เช่น โรคปริทันต์ การติดเชื้อ เป็นต้น
- ๓) ครรภวิทยา (Embryology) ได้แก่ การเจริญเติบโตและพัฒนาการ (Growth and development) ของฟัน ใบหน้าและกะโหลกศีรษะ ในสภาวะปกติและผิดปกติ
- ๔) พันธุศาสตร์ (Genetics) ได้แก่ การถ่ายทอดทางพันธุกรรมซึ่งเกี่ยวข้องกับพัฒนาการของใบหน้าและกะโหลกศีรษะในสภาวะปกติ และความผิดปกติแต่กำเนิด
- ๕) กายวิภาคศาสตร์ (Anatomy) ได้แก่ ลักษณะทางกายวิภาคและลักษณะทางภาพรังสีของใบหน้าและกะโหลกศีรษะ ฟัน และอวัยวะที่เกี่ยวข้อง ซึ่งใช้ในการวินิจฉัยทางทันตกรรมจัดฟัน การเจริญเติบโตของใบหน้าและกะโหลกศีรษะในสภาวะปกติ สภาวะผิดปกติ และภายหลังการรักษาทางทันตกรรมจัดฟันด้วยเครื่องมือทันตกรรมจัดฟัน ซึ่งให้กำเนิดแรงมากกว่าแรงเคลื่อนฟัน (Orthopedic appliance)
- ๖) จุลชีววิทยา (Microbiology) ได้แก่ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับแบคทีเรีย ไวรัสภูมิคุ้มกัน การติดเชื้อ และการฆ่าเชื้อ เป็นต้น
- ๗) ชีวเคมี (Biochemistry) ได้แก่ การเผาผลาญของเซลล์ (Cell metabolism) ในสภาวะปกติและผิดปกติการสร้างเนื้อเยื่อ (Tissue formation) เป็นต้น

- (๘) สรีรวิทยา (Physiology) ได้แก่ การทำงานของอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการหายใจการพูด การกลืน การบดเคี้ยว การทำงานของต่อมไร้ท่อ โภชนาการ และการวินิจฉัยการทำงานของกล้ามเนื้อด้วย Electromyography
- (๙) สถิติ (Statistics) ได้แก่ สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive statistics) สถิติเชิงอ้างอิง (Inferential statistics) ระเบียบวิธีวิจัย (Research methodology)
- (๑๐) จิตวิทยา (Psychology) และพฤติกรรมศาสตร์ (Behavior sciences) ได้แก่ ทฤษฎี ซึ่งอธิบายพัฒนาการของพฤติกรรมต่าง ๆ ตั้งแต่วัยเด็กถึงวัยผู้ใหญ่ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กเพื่อให้ได้รับความร่วมมือในการรักษา

ส่วนที่ ๒

ความรู้เฉพาะทางทันตกรรมจัดฟัน

ข้อ ๒๑ ความรู้เฉพาะทางทันตกรรมจัดฟัน ได้แก่

- (๑) ทันตกรรมจัดฟัน (Orthodontics) ได้แก่ การตรวจพิเคราะห์ทางคลินิก การจัดทำบันทึกทางทันตกรรมจัดฟัน การวินิจฉัย การกำหนดวัตถุประสงค์และแผนการรักษา เครื่องมือที่ใช้และกลไกการรักษา และการคงสภาพฟันภายหลังการรักษา
- (๒) ทันตกรรมจัดฟันระยะฟันชุดผสม (Mixed dentition) ประกอบด้วย ทันตกรรมจัดฟันระยะเริ่มแรก (Interceptive orthodontic treatment) การรักษาในขณะที่ความผิดปกติของการสบฟันเกิดขึ้นบ้างแล้วเช่นการบริหารจัดการช่องว่างที่เกิดจากการสูญเสียฟันน้ำนมไปก่อนกำหนด การแก้ไขฟันซ้อนเก การถอนฟันอย่างมีระบบ (Serial extraction) การควบคุมและแก้ไขนิสัยที่ผิดปกติ การแก้ไขโครงสร้างใบหน้าขากรรไกร ในขณะที่กำลังเจริญเติบโต เป็นต้น
- (๓) ทันตกรรมจัดฟันในระยะฟันแท้ (Permanent dentition) ประกอบด้วย การจัดฟันแบบ Corrective orthodontic treatment ซึ่งมีหลายวิธี ทั้ง เทคนิคและรูปแบบการรักษา
- (๔) วัสดุทางทันตกรรมจัดฟัน (Orthodontic materials) ได้แก่ คุณสมบัติและส่วนประกอบของทันตวัสดุทางทันตกรรมจัดฟันชนิดต่างๆ เกณฑ์การเลือกใช้ทันตวัสดุที่เหมาะสมกับงานแต่ละประเภท
- (๕) ทันตกรรมจัดฟันกับวิทยาเอ็นโดดอนต์ (Ortho-endodontics) ได้แก่ การรักษาทางทันตกรรมจัดฟันในผู้ป่วยที่รักษาคอนโรกฟันมาแล้ว
- (๖) ทันตกรรมจัดฟันกับปริทันตวิทยา (Ortho-periodontics) ได้แก่ การรักษาทางทันตกรรมจัดฟันในผู้ป่วยโรคปริทันต์
- (๗) ทันตกรรมจัดฟันกับทันตกรรมประดิษฐ์ (Ortho-prostodontics) ได้แก่ การรักษาทางทันตกรรมจัดฟันร่วมกับการใส่ฟันเทียม
- (๘) ศัลยกรรมทันตกรรมจัดฟัน (Orthognathic surgery) ได้แก่ ลักษณะทางกายวิภาคการวินิจฉัย การวางแผนการรักษา และการรักษาทางทันตกรรมจัดฟันร่วมกับการทำศัลยกรรมประเภทต่างๆ
- (๙) ทันตกรรมบดเคี้ยว (Occlusion) ได้แก่ ทฤษฎีซึ่งอธิบายความผิดปกติของระบบบดเคี้ยว การวินิจฉัย และการรักษาทางทันตกรรมจัดฟันในผู้ป่วยที่มีระบบบดเคี้ยวผิดปกติ

- (๑๐) อรรถบำบัด (Speech therapy) ได้แก่ ทฤษฎีซึ่งอธิบายความผิดปกติการพูดออกเสียง และการรักษาให้เข้าสู่ภาวะปกติในผู้ป่วยปากแหว่งเพดานโหว่

ส่วนที่ ๓

ความรู้กฎหมายวิชาชีพ เจตคติและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม

ข้อ ๒๒ การสอบความรู้กฎหมายวิชาชีพ เจตคติ และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ.๒๕๓๗ และข้อบังคับทันตแพทยสภา ระเบียบทันตแพทยสภา และหรือที่เกี่ยวข้อง

หมวด ๖

การสอบปากเปล่า

ข้อ ๒๓ การสอบปากเปล่ามีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินความรู้และความสามารถในการรักษาผู้ป่วย ทางทันตกรรมจัดฟันโดยประเมินจาก

- (๑) เอกสารแบบรายงานผู้ป่วยและหลักฐานประกอบอื่นๆ
- (๒) การนำเสนอรายงานผู้ป่วย
- (๓) การตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับรายงานผู้ป่วย และคำถามทั่วไปที่เกี่ยวกับความรู้หรือแนวคิดใหม่ๆทางทันตกรรมจัดฟันและวิทยาศาสตร์การแพทย์ที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ ๑

เอกสารแบบรายงานผู้ป่วยและหลักฐานประกอบอื่นๆ

ข้อ ๒๔ เอกสารแบบรายงานผู้ป่วยที่ต้องจัดทำเพื่อใช้ในการสอบปากเปล่ามีข้อกำหนด ๑๐ ประเภท ดังนี้

(๑) Early treatment

เป็นการให้การบำบัดรักษาทางทันตกรรมจัดฟันแบบสองขั้นตอนที่เริ่มให้การรักษาดังแต่ ระยะเวลาสั้น นาน หรือฟันชุดผสม จนเสร็จสิ้นการรักษาและติดตามผลการรักษาถึงระยะฟันแท้ขึ้นครบ การรักษา ในขั้นตอนแรก จะต้องแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นอย่างชัดเจน เอกสารรายงานผู้ป่วยต้องมีตั้งแต่ก่อน การรักษาและหลังการรักษาขั้นตอนแรก สุดท้ายต้องมีเอกสารรายงานผลเมื่อเสร็จสิ้นการรักษาอย่างสมบูรณ์

ผู้ป่วยทดแทน

ถ้าผู้สมัครสอบไม่สามารถรายงานผู้ป่วยตามข้อกำหนดเบื้องต้นได้ อาจขอใช้ผู้ป่วยทดแทน โดยใช้ผู้ป่วยที่ยังมีการเจริญเติบโตอยู่และใช้ growth modification ในการรักษาขั้นตอนแรกซึ่งต้องแสดงให้เห็น การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นอย่างชัดเจน เอกสารรายงานผู้ป่วยต้องมีตั้งแต่ก่อนการรักษาและหลังการรักษาของ ขั้นตอนแรก สุดท้ายต้องมีเอกสารรายงานผลเมื่อเสร็จสิ้นการรักษาอย่างสมบูรณ์

(๒) Adult treatment

การบำบัดรักษาผู้ป่วยที่มีอัตราเร่งของการเจริญเติบโตน้อยหรือพันวัยเจริญเติบโตแล้วและต้องแก้ไขความผิดปกติของการสบฟันร่วมกับการรักษาทางทันตกรรมสาขาอื่น โดยต้องมีหลักฐานแสดงให้เห็นชัดเจนว่า มีการวางแผนและแสดงผลการรักษาแบบสหสาขาร่วมกัน (Interdisciplinary treatment) เช่นการจัดฟันร่วมกับการใส่ฟัน การจัดฟันร่วมกับการรักษาทางปริทันต์ การจัดฟันร่วมกับศัลยกรรมและอื่นๆ เป็นต้น ทั้งนี้ไม่รวมถึงการรักษาทางทันตกรรมทั่วไป เช่น การขูดหินน้ำลาย การบูรณะฟันเฉพาะซี่ และการรักษาคลองรากฟัน

(๓) Class I malocclusion (Extraction case)

การบำบัดรักษาผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของการสบฟันแบบ Class I โดยการรักษาต้องอาศัยการถอนฟันแท้บางซี่

(๔) Class II division ๑ malocclusion

การบำบัดรักษาผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของการสบฟันแบบ Class II division ๑ โดยสามารถแสดงให้เห็นจากการวิเคราะห์และวินิจฉัยว่ามีความผิดปกติของโครงสร้างในลักษณะดังกล่าวด้วย

(๕) Class II division ๒ malocclusion

การบำบัดรักษาผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของการสบฟันแบบ Class II division ๒ โดยสามารถแสดงให้เห็นจากการวิเคราะห์และวินิจฉัยว่ามีความผิดปกติของโครงสร้างลักษณะดังกล่าวด้วย

ผู้ป่วยทดแทน

ถ้าผู้สมัครสอบไม่สามารถรายงานผู้ป่วย Class II division ๒ ตามข้อกำหนดเบื้องต้นได้ อาจขอใช้ผู้ป่วยทดแทนโดยใช้ผู้ป่วยที่มีลักษณะการสบฟันลึก มีฟันหน้าบนคลุมฟันหน้าล่างอย่างน้อย ๑๐๐% หรือมีฟันหน้าล่างกัดชนเพดาน

(๖) Class III malocclusion

การบำบัดรักษาผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของการสบฟันแบบ Class III โดยสามารถแสดงให้เห็นจากการวิเคราะห์และวินิจฉัยว่ามีความผิดปกติของโครงสร้างในลักษณะดังกล่าวด้วย

(๗) Severe skeletal discrepancy

การบำบัดรักษาผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของโครงสร้างใบหน้า กระดูกขากรรไกรที่รุนแรง โดยการรักษาอาจทำร่วมกับการผ่าตัดหรือไม่ก็ได้

(๘) Transverse discrepancy

การบำบัดรักษาผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของการสบฟันในแนวขวาง โดยมีฟันหลังทุกซี่ด้านใดด้านหนึ่ง หรือทั้งสองด้านสบคร่อมผิดปกติในลักษณะฟันล่างคร่อมฟันบนหรือฟันบนคร่อมฟันล่าง

ผู้ป่วยทดแทน

ถ้าผู้สมัครสอบไม่สามารถรายงานผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของการสบฟันในแนวขวาง ตามข้อกำหนดเบื้องต้นได้ อาจขอใช้ ผู้ป่วยทดแทน โดยใช้ผู้ป่วยที่ต้องการเคลื่อนฟันที่ฝังตัวอยู่ในกระดูกขากรรไกร โดยทางทันตกรรมจัดฟันร่วมกับศัลยกรรม (Artificial eruption) ให้ขึ้นมาในตำแหน่งที่ถูกต้องในช่องปาก

(๙) Optional ๑ : การบำบัดผู้ป่วย ในลักษณะใดก็ได้ ที่มีความผิดปกติ แบบยุ่งยาก ซับซ้อน แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการวิเคราะห์ วินิจฉัยวางแผนการรักษา และให้การรักษาที่ดี

(๑๐) Optional ๒ : การบำบัดผู้ป่วย ในลักษณะใดก็ได้ ที่มีความผิดปกติ แบบยุ่งยาก ซับซ้อน แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการวิเคราะห์ วินิจฉัยวางแผนการรักษา และให้การรักษาที่ดี

ข้อ ๒๕ หลักฐานประกอบอื่นๆที่ใช้ในการสอบปากเปล่า

(๑) ภาพรังสีก่อนรักษา ระหว่างการรักษา หลังการรักษา และ การติดตามผลการรักษา(ถ้ามี)

(๒) แบบจำลองฟัน ก่อนรักษา ระหว่างการรักษา หลังการรักษา และ การติดตามผลการรักษา(ถ้ามี)

(๓) ภาพถ่ายใบหน้าตรง ด้านข้าง และภาพถ่ายในช่องปาก ก่อนรักษา ขึ้นตอน ระหว่างการรักษา หลังการรักษาเสร็จสมบูรณ์ และ การติดตามผลการรักษา(ถ้ามี)

ข้อ ๒๖ ผู้สอบจะต้องจัดเตรียมส่งเอกสารบันทึกข้อมูลแบบรายงานผู้ป่วยก่อนรักษา ระหว่างการรักษาและหลังการรักษา ดังนี้

- (๑) เพิ่มรายงานผู้ป่วยให้จัดพิมพ์อย่างชัดเจนรวบรวมเป็นเล่มบนกระดาษขนาด A๔
- (๒) แบบจำลองฟัน ตามรายละเอียดในภาคผนวก
- (๓) ภาพรังสี พานอรามิก (Panoramic)หรือเพอริเอพิคอล (Periapical F.M.)
- (๔) ภาพรังสี เซฟาโลเมตริก (Cephalometric)
- (๕) ภาพลายเส้นเซฟาโลเมตริก ลอกลายเส้นด้วยมือ โดยใช้ดินสอหรือปากกาขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่เกิน ๐.๕ มิลลิเมตร

(๖) ภาพรังสีอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการวินิจฉัย

(๗) ภาพถ่ายใบหน้าและในช่องปากตามรายละเอียดในภาคผนวก

ข้อมูลผู้ป่วยก่อนการรักษาให้ทำเครื่องหมายด้วยสีแดง

ข้อมูลผู้ป่วยระหว่างการรักษาให้ทำเครื่องหมายด้วยสีน้ำเงิน

ข้อมูลผู้ป่วยหลังการรักษาให้ทำเครื่องหมายด้วยสีแดง

ข้อมูลผู้ป่วยคงสภาพฟันทำเครื่องหมายด้วยสีเขียว

ส่วนที่ ๒

ระบบสารสนเทศ สาขาทันตกรรมจัดฟัน

บรรจุขึ้น (Upload) เพิ่มเอกสารผู้ป่วย (File PDF) ตามแบบรายงานผู้ป่วยในระบบสารสนเทศ สาขาทันตกรรมจัดฟัน ตาม Link ที่ได้รับแจ้งจากราชวิทยาลัย(ยกเลิกการส่ง file เอกสารผู้ป่วยแบบ CD)

- (๑) มีภาพถ่ายรังสี รายละเอียดชัดเจน ตามขนาดมาตรฐาน
- (๒) มีภาพถ่ายแบบจำลองฟัน (Model) รายละเอียดชัดเจน (Frontal / Right/ Left / Occlusal upper/ Occlusal lower)
- (๓) มีภาพ scan ภาพลายเส้นรังสีกะโหลกศีรษะซ้อนทับ (Super-imposition) ก่อน และ หลังการรักษา

ส่วนที่ ๓

การนำเสนอรายงานผู้ป่วย

ข้อ ๒๗ การนำเสนอเอกสารแบบรายงานผู้ป่วย ประกอบด้วย

- (ก) หน้าปก ได้แก่

ชื่อ - นามสกุล ผู้สมัครสอบ
 สถาบันหลักที่ผู้สมัครได้รับการฝึกอบรม
 ปี พ.ศ. ที่ผู้สมัครสำเร็จการฝึกอบรม
 ลำดับที่และประเภทของผู้ป่วย
 สถานที่ให้การรักษา
 (ตามแบบ ทจ๐๑)

(ข) เนื้อหาได้แก่

- ๑) ภาพถ่ายใบหน้าด้านตรงและด้านข้าง ของผู้ป่วยก่อนการรักษา
- ๒) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ป่วย ได้แก่ ชื่อ - นามสกุล ที่อยู่ เพศ วันเดือนปีเกิด อายุ วันที่ผู้ป่วยได้รับการตรวจ น้ำหนัก ส่วนสูง
- ๓) ประวัติผู้ป่วย ได้แก่ สาเหตุที่ผู้ป่วยพบทันตแพทย์จัดฟัน ประวัติทางการแพทย์โรคประจำตัวประวัติการรักษาทางทันตกรรม ประวัติการได้รับอุบัติเหตุ ประวัติทางพันธุกรรม ลักษณะนิสัยที่ผิดปกติ การเจริญเติบโตพัฒนาของร่างกายและโครงสร้างใบหน้า การดูแลสุขภาพในช่องปากทัศนคติของผู้ป่วยที่มีต่อการจัดฟัน เป็นต้น
- ๔) ภาพถ่ายภายในช่องปากและ แบบพิมพ์ปากของผู้ป่วยก่อนการรักษา
- ๕) การประเมินทางคลินิกประกอบด้วย การประเมินภายนอกช่องปาก ได้แก่ การพิจารณาดูสุขภาพ โดยทั่วไปของผู้ป่วยการพัฒนาการของใบหน้าก่อนและหลังการรักษา ลักษณะของใบหน้าด้านตรง ด้านข้าง การประเมิน ภายในช่องปากการทำหน้าที่ของกระดูกขากรรไกรบน ขากรรไกรล่าง ฟัน และการทำงานของข้อต่อขากรรไกร การพูด การกลืน เป็นต้น
- ๖) การวิเคราะห์แบบจำลองฟัน ควรครอบคลุมรายละเอียดที่สัมพันธ์กับปัญหาการวินิจฉัย และการวางแผนการรักษา เช่น ลักษณะรูปร่างของการเรียงตัวของฟัน ความโค้งของสปี การวิเคราะห์พื้นที่ในแนวขากรรไกร การวิเคราะห์ขนาดของฟัน
- ๗) ภาพรังสี พานอรามิก ของผู้ป่วยก่อนการรักษา หรือ
- ๘) ภาพรังสี เพริเออพิคอลทั้งปาก ของผู้ป่วยก่อนการรักษา
- ๙) ภาพรังสี ข้อมือ (Hand wrist) หรือหลักฐานอื่นประกอบการพิจารณาในกรณีที่เป็น early treatment หรือการใช้ growth modification ก่อนการรักษา
- ๑๐) การวิเคราะห์และการประเมินภาพรังสี ควรครอบคลุมปัญหาที่ปรากฏจากภาพรังสีสัมพันธ์กับการวินิจฉัยและการวางแผนรักษาโดยประเมินจากภาพรังสี เพริเออพิคอล ภาพรังสีพานอรามิก ภาพรังสี ข้อมือ และภาพรังสีอื่นๆ เป็นต้น
- ๑๑) ภาพรังสีเซฟาโลเมตริก (ขนาดมาตรฐาน) ของผู้ป่วยก่อนการรักษา
- ๑๒) ภาพลายเส้นเซฟาโลเมตริก
- ๑๓) การวิเคราะห์และการประเมินภาพรังสีเซฟาโลเมตริก ควรแสดงระยะทาง มุมตามการวิเคราะห์ที่

ผู้รายงานใช้โดยนำเสนอเป็นรูปตาราง ควรประกอบด้วยค่าปกติของมุมและระยะทางค่ามุมและระยะทางของผู้ป่วยในระยะเริ่มและระยะสิ้นสุดการรักษา (รวมทั้งระยะคงสภาพหลังการรักษา) นอกจากตาราง ควรสรุปผลจากการวิเคราะห์และประเมินภาพรังสีกะโหลกศีรษะด้านข้าง ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

กับความสัมพันธ์ของกระดูกโครงสร้างใบหน้า ความสัมพันธ์ฐานรองรับฟัน ทิศทางการเจริญเติบโต ลักษณะของฟัน และลักษณะใบหน้าด้านข้าง

๑๔) ภาพรังสีอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการวินิจฉัย(ถ้ามี)

๑๕) การวิเคราะห์และการประเมินภาพรังสี ข้อ ๑๔

๑๖) การวินิจฉัย ควรครอบคลุมการวินิจฉัยในส่วนโครงสร้างกะโหลกศีรษะและขากรรไกรในแนวหน้า – หลัง แนวตั้งและแนวขวาง การวินิจฉัยในส่วนของฟันและการวินิจฉัยในส่วนของใบหน้า

๑๗) การลำดับปัญหา (Problem lists) ซึ่งควรมีรายละเอียดของปัญหาที่พบต้องแก้ไข

๑๘) วัตถุประสงค์ของการรักษา ควรชี้วัตถุประสงค์ของการรักษาในความสัมพันธ์ระหว่างขากรรไกรบนกับขากรรไกรล่าง ระหว่างฟันกับขากรรไกร และระหว่างฟันบนกับฟันล่าง

๑๙) แผนการรักษา ควรครอบคลุมเป้าหมายของการรักษา ขั้นตอนของการรักษาการคาดคะเนผลการรักษา ระยะเวลาที่คาดว่าจะต้องใช้ในการ แก้ไขความผิดปกติ และการคงสภาพหลังการรักษา

๒๐) การรักษาที่ได้ปฏิบัติ ให้รายงานขั้นตอนในการรักษาและระหว่างการรักษาโดยมี

รูปภาพประกอบ

๒๑) ภาพใบหน้าด้านตรงและด้านข้างของผู้ป่วยภายหลังการรักษา

๒๒) ภาพภายในช่องปากและ แบบพิมพ์ปากของผู้ป่วยภายหลังการรักษา

๒๓) การประเมินทางคลินิกภายหลังการรักษา

๒๔) ภาพรังสีพานอรามิก ของผู้ป่วยภายหลังการรักษาหรือ

๒๕) ภาพรังสีเพอร์เอพิคอด ของผู้ป่วยภายหลังการรักษา

๒๖) การวิเคราะห์และการประเมินภาพรังสี ข้อ ๒๔, ๒๕

๒๗) ภาพรังสีเซฟาโลเมตริก ของผู้ป่วยภายหลังการรักษา

๒๘) ภาพลายเส้นเซฟาโลเมตริกหลังการรักษา และภาพลายเส้นซ้อนทับก่อนและหลัง

การรักษา

๒๙) การวิเคราะห์และการประเมินภาพรังสีเซฟาโลเมตริก ภายหลังการรักษา

๓๐) ความสำเร็จของการรักษา ควรบรรยายความสำเร็จของการรักษาโดยประเมินจากแบบจำลองฟัน ลักษณะใบหน้า การทำงานของอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการบดเคี้ยวและประเมินภาพรังสี ควรใช้ภาพลายเส้นซ้อนทับ (Superimposition) ในการประเมินความสำเร็จของการรักษาโดยแสดงได้จากภาพรังสีกะโหลกศีรษะ

๓๑) การวิจารณ์ผล และสรุป ควรวิจารณ์ผลจากการรักษา ข้อดี ข้อเสียการคาดคะเนการคงสภาพหลังการรักษาพร้อมทั้งสรุปเป็นข้อเสนอแนะสำหรับนำไปใช้เป็นประโยชน์ต่อไป

๓๒) ภาพรังสีทุกชนิดต้องเป็นภาพที่มีขนาดฟิล์มเท่ามาตรฐาน อาจพิมพ์ภาพลงบนกระดาษอาร์ตมันได้

(ค) เอกสารอ้างอิง (Reference) ถ้ามี

(ง) ภาคผนวก ถ้ามี

ส่วนที่ ๔ วิธีการนำเสนอผู้ป่วย

ข้อ ๒๘ ให้นำเสนอรายงานผู้ป่วย ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ที่ไม่มีการตกแต่งภาพถ่ายผู้ป่วย ผู้สอบจะต้องจัดเตรียมรูปแบบการนำเสนอล่วงหน้า โดยนำเสนอภายในเวลา ๒๐ นาทีต่อผู้ป่วย ๑ ราย และตอบคำถามประมาณ ๑๐ นาที

ส่วนที่ ๕ การคืนเอกสารหลักฐาน

ข้อ ๒๙ ภายหลังจากเสร็จสิ้นการสอบเอกสารรายงานผู้ป่วย และหลักฐานประกอบอื่นๆที่ใช้ประกอบการสอบปากเปล่าเป็นเอกสิทธิ์ของราชวิทยาลัย จะไม่ส่งคืน คณะอนุกรรมการสอบจะทำการจัดเก็บในมหาวิทยาลัยเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานและเพื่อศึกษาค้นคว้าวิจัยต่อไป

หมวด ๗ การให้คะแนน

ข้อ ๓๐ การสอบข้อเขียน และการสอบปากเปล่า ให้ถือคะแนนร้อยละ ๗๕ ของแต่ละการสอบเป็นเกณฑ์สอบผ่าน

- ข้อ ๓๑ หลักเกณฑ์การให้คะแนนในการประเมินการสอบปากเปล่า มีดังนี้
- (๑) คะแนนเอกสารแบบรายงานผู้ป่วย (Documentations) มีน้ำหนัก ๕๐%
 - (๒) คะแนนการนำเสนอรายงานผู้ป่วยและตอบคำถาม มีน้ำหนัก ๕๐%

หมวด ๘ การตัดสินผลการสอบ

ข้อ ๓๒ เกณฑ์การตัดสินผลสอบผ่าน จะต้องสอบผ่านทั้งการสอบข้อเขียน และการสอบปากเปล่า โดยใช้เกณฑ์การตัดสินตามข้อ ๑๙ แห่งข้อบังคับทันตแพทยสภา ว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่าง ๆ พ.ศ. ๒๕๕๕ หากผู้สอบไม่ผ่านไม่ว่าส่วนใดส่วนหนึ่งตามที่ผู้สมัครสอบขอยื่นไว้ ผู้สมัครสอบจะต้องยื่นคำขอสมัครสอบใหม่ พร้อมชำระค่าสมัครสอบตามประกาศของราชวิทยาลัย

ข้อ ๓๓ ผลการสอบผ่านข้อเขียนหรือการสอบปากเปล่าให้เก็บสะสมผลสอบไว้ได้ในระยะเวลา ๕ ปี นับตั้งแต่วันที่ประกาศผลสอบ กรณีผู้สมัครสอบในระหว่างการฝึกอบรมให้ใช้ผลสอบข้อเขียนได้ในระยะเวลา ๕ ปี หลังสำเร็จการฝึกอบรม

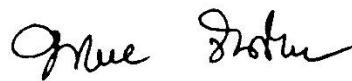
ข้อ ๓๔ ผู้ที่สอบผ่านจะได้รับหนังสืออนุมัติบัตรหรืออนุมัติบัตร เมื่องานวิจัยได้ตีพิมพ์หรือได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการอุดมศึกษากำหนด

หมวด ๙
บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๕ ผู้สมัครสอบที่ผ่านข้อเขียนตามระเบียบราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการสอบเพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญผู้ชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม สาขาทันตกรรมจัดฟัน อยู่ก่อนวันที่ระเบียบนี้บังคับใช้ เก็บสะสมผลการสอบต่อได้ตามกำหนดไม่เกิน ๕ ปีภายหลังจากผลสอบ

ข้อ ๓๖ สำหรับผู้ยื่นขออนุมัติบัตรที่สำเร็จการศึกษาและผู้ยื่นขอวุฒิบัตรที่สำเร็จการฝึกอบรม หรือเข้ารับการฝึกอบรมอยู่ก่อนวันที่ระเบียบนี้บังคับใช้บังคับ ให้ยกเว้นการส่งหลักฐานตาม ข้อ ๘ (๔) ของระเบียบราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบเพื่ออนุมัติบัตรและวุฒิบัตรเพื่อเป็นผู้ชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม สาขาทันตกรรมจัดฟัน พ.ศ. ๒๕๕๙ ทั้งนี้ต้องสอบผ่านข้อเขียนเพื่ออนุมัติบัตรและวุฒิบัตร ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๐

ประธานราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย
(รองศาสตราจารย์ทันตแพทย์พรชัย จันศิษย์ยานนท์)